

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 8CoCsp/8/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119210950  
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119210950.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Koval'ovej v právnej veci žalobcu: Ing. R. Q., nar. X.X.XXXX, bytom T. XX, XXX XX T., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO 47233516, o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11Csp/135/2019 - 55 zo dňa 29. novembra 2019 takto jednohlasne

### rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok s výnimkou výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

Stranám sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

### odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom rozhodol tak, že

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 169,30 Eur v lehote 3 dni od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietla.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ale len z prisúdenej istiny.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanoveniami § 3 odsek 5, zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z.z.“), § 52 ods. 1, 3, 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“).

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca žalobou zo dňa 20.6.2019 sa domáhal primeraného finančného zadostučinenia vo výške 300 Eur podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Žalobu odôvodnil tým, že bol ako spotrebiteľ úspešný v spore 11Csp/96/2017, pričom odcitoval aj časť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 4.10.2017, ktorá sa týkala zmluvnej podmienky ohľadom poplatku za možný odklad splátok. Uviedol, že v predchádzajúcom konaní úspešne uplatnil 3 nároky (určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a dva na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky) a preto za každý z nich požaduje 100 eur. Poukázal na sankčnú a relutárnu funkciu uplatneného nároku.

4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil pre nesplnenie zákonných podmienok uplatneného nároku. Účelom ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je priznať spotrebiteľovi, ktorému dodávateľ porušil alebo

neuznal nejaké jeho spotrebiteľské práva (najmä v reklamačnom konaní) primerané zadosťučinenie za to, že tieto svoje práva musel spotrebiteľ následne účelne uplatňovať alebo brániť v súdnom konaní a nie primerané zadosťučinenie priamo za ich akékoľvek porušenie. Žalobca si navyše uplatnil nárok na primerané finančné zadosťučinenie aj v konaní 32Csp/70/2019 a nič mu nebránilo uplatniť v danom konaní aj nárok na primerané finančné zadosťučinenie s odkazom na rozhodnutie 11Csp/96/2017. Postup žalobcu sa preto javí tak, že začatím separátnych konaní neumožňuje posúdiť ním tvrdený nárok komplexne, ale vždy len na základe parciálnych skutočností. Tým dochádza k zneužitiu ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Žalobca účelovo podáva niekoľko žalôb, hoci tak mohol urobiť jednou. Zadosťučinenie je chápané ako forma náhrady v nemajetkovej oblasti. Pre porovnanie poukázal na to, že žalobcom požadovaná suma dosahuje bolestné pri stredne ťažkých úrazoch pri hodnote bodu 18,24 eur v roku 2017 a preto uplatnený nárok je neprimerane vysoký.

5. Žalobca právo na repliku k vyjadreniu žalovaného nevyužil.

6. Súd I. inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého dňa 13.2.2014 uzavreli strany formulárovú zmluvu o revolvingovom úvere pod č. XXXXXXXXXXXX. ňou bol žalobcovi poskytnutý úver 480 eur, reálne mu bola vyplatená suma 410,70 eur. Súčasťou zmluvy bola totiž aj dohoda o poskytnutí služby za možný odklad splátok a za odplatu vo výške 69,30 eur, ktorá bola započítaná do pohľadávky žalobcu na poskytnutý úver. Žalobca pritom celkovo zaplatil žalovanému 859,33 eur.

7. Dňa 6.4.2017 podal žalobca voči žalovanému žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľných zmluvných podmienok, pričom Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 11Csp/96/2017-77 zo dňa 4.10.2017 tejto žalobe v celom rozsahu vyhovel. Zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 448,63 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že došlo k neplatnému dojednaniu RPMN písomnou formou vzhľadom na § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka a navyše v zmluve chýbali predpoklady použité na výpočet RPMN. V dôsledku absencie týchto povinných náležitostí uvedených v § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z. nastala fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona. Žalobca mal teda žalovanému vrátiť len 410,70 eur, zaplatil mu 859,33 eur a preto žalovanému vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 448,63 eur.

8. Súd vyslovil aj neprijateľnú zmluvnú podmienku uvedenú v predmetnej úverovej zmluve v článku 8 bode 8.1 v znení: „Predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a/ za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 69,30 eur a b/ za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 86 eur v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohy tejto dohody o poskytnutí služby“ a zároveň určil aj neprijateľnú zmluvnú podmienku v článku 8 bode 8.4 v tomto znení: „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8. 1 písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1 písm. b/tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3 Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/Zmluvy.“

9. Súd poukázal na to, že žalovaný žalobcovi strhol z úveru sumu 69,30 eur ako poplatok za to, že ak by snád niekedy v budúcnosti žiadal o odklad splátok, aj to až pri splnení ďalších podmienok povolí mu odklad, ale maximálne troch splátok a to všetko za poplatok 69,30 eur pri úvere 480 eur. Zmluvné dojednanie teda nebolo formulované tak, že ak spotrebiteľ skutočne chce odklad splátok môže si ho

aktivovať, ale je formulované tak, že službu napriek tomu, že ju spotrebiteľ ešte nepotrebuje a zjavne ani nechce zaplatiť poplatok vo výške 14,4% z úveru.

10. Voči tomuto rozsudku sa odvolal žalovaný, ale len v časti týkajúcej sa vydania bezdôvodného obohatenia, neskôr však žalobcovi prisúdenú sumu zaplatil, preto žalobca zbral žalobu v tejto časti späť a následne Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 22Co/3/2018-104 zo dňa 6.3.2018 pripustil späťvzatie žaloby v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia, rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zrušil a konanie zastavil. Toto uznesenie sa stalo právoplatným 31.3.2018a rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o neprijateľnú zmluvnú podmienku nadobudol právoplatnosť 4.11.2017.

11. Žalobca vo svojej výpovedi na otázku súdu aká ujma, či majetková alebo nemajetková mu vznikla uzavretím predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uviedol, že to bola majetková ujma v dôsledku toho, že úver „preplatil“, ktorá mu však už bola nahradená. Za vážnejšiu považoval psychickú ujmu, ktorú odôvodnil tým, že ho mrzelo ako žalovaná spoločnosť okráda ľudí.

12. Žalobca si uplatnil ešte 1 nárok na primerané finančné zadosťučinenie voči žalovanému, o ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom tohto súdu č.k. 32Csp/70/2019-60 zo dňa 25.9.2019, ktorým bol žalovaný zaviazaný zaplatiť mu 700 Eur. Nárok súvisí s predchádzajúcim rozsudkom sp. zn. 19Csp/207/2016 o vydaní bezdôvodného obohatenia, teda nepochybne išlo o celkom inú úverovú zmluvu. Je nepochybné, že žalobca pri uzatváraní predmetnej úverovej zmluvy so žalovaným mal status spotrebiteľa a že išlo o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

13. Aj keď súd prvej inštancie zastáva názor, že keďže daný inštitút je satisfakciou pre spotrebiteľa, má slúžiť ako nástroj na odstránenie spôsobenej ujmy spotrebiteľa. To napokon aj vyplýva z dôvodovej správy k citovanému zákonnému ustanoveniu, kde sa uvádza, že finančné zadosťučinenie je záverečným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v prípade, že preventívne pôsobenie neplní svoj účel, aby boli nahradené alebo zmiernené následky. Krajský súd v Prešove ako súd druhej inštancie však s týmto názorom nesúhlasí a vo svojich viacerých rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najnovšie aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 uviedol, že jediným predpokladom pre priznanie finančného zadosťučinenia je už spomínané úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti stanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi a nevyžaduje sa, aby bola privedená konkrétne ujma. Akceptujúc princíp právnej istoty upravený v článku 2 ods. 2 CSP súd prvej inštancie preto rešpektuje vyslovený právny záver. Keďže žalobca ako spotrebiteľ bol v predchádzajúcom spore úspešný voči žalovanému, pričom jednoznačne boli konštatované porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, boli splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku.

14. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia, tú určuje voľnou úvahou súd. Krajský súd v Prešove v už spomínanom rozhodnutí 17Co/17/2018 uviedol nasledovné: „Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany“.

15. Zároveň súd poukazuje aj na právny záver vyplývajúci zo spomínaného uznesenia Krajského súdu v Prešove 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018. V ňom súd druhej inštancie v bode 12 uviedol, že zadosťučinenie je nárokom, ktorým sa reparuje ujma nemateriálnej povahy. Tento aspekt vychádza z podstaty tohto nároku, nie je preto možné pri rozhodovaní o ňom brať zreteľ na materiálne prvky. Jeho podstatou nie je sankčná povaha, aj keď zaplatenie keďže zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má byť finančné a každé zaplatenie predstavuje finančný úbytok v aktívach osoby, voči ktorej nárok smeruje. Na účely sankcionovania je totiž administratívne a trestné právo, civilné právo má za cieľ „len“ kompenzáciu osoby, ktorej sa má zadosťučinenie poskytnúť.

16. Súd sa domnieva, že významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je to o aké vážne porušenia práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností,

prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Súd navyše zastáva názor, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože nevyplýva to znenia ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z.

17. V danom prípade síce boli vyslovené dve neprijateľné zmluvné podmienky v predchádzajúcom spore, ale tie spolu navzájom súviseli a týkali sa jednej dohody o poskytnutí služby v súvislosti s jej odplatom, ktorá predstavovala sumu 69,30 eur a ktorá bola započítaná do pohľadávky žalobcu na vyplatenie úveru. Súd preto nepovažuje za správne, aby bol priznávaný nárok na primerané finančné zadosťučinenie osobitne za každú zmluvnú podmienku, ale mal za to, že pre naplnenie funkcie satisfakcie pre žalobcu postačuje priznanie sumy 69,30 eur ako finančného zadosťučinenia, ktorá suma ako odmena za spornú službu žalovanému neprislúchala, keďže súd v podstate celú dohodu o poskytnutí služby považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

18. Žalobca dôvodne uplatnil aj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Neuvedenie predpokladov pre výpočet RPMN a nedodržanie kontraktačného procesu pri dohode o výške RPMN, však súd nepovažoval za vážne porušenie povinnosti žalovaného ako dodávateľa, keďže niektoré sudy uvedené nedostatky rešpektujú. Určitým zadosťučinením pre žalobcu je už spomínaný právoplatný rozsudok v predchádzajúcom spore, pričom súd zohľadnil aj to, že žalovaný bol už postihnutý tým, že nemá nárok na žiadnu odplatu za úver. Súd preto považoval za primerané zadosťučinenie súvisiace s nedostatkami uzavretej úverovej zmluvy vo výške 100 eur. Celkovo teda žalobcovi priznal nárok vo výške 169,30 eur a žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú z vyššie uvedených dôvodov zamietol.

19. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 262 ods. 1, 2 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p..

20. Proti výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť 169,30 eur žalobcovi a výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Odôvodnil tým, že žalobca v konaní netvrdil a ani nepreukázal skutočnosti, ktorými by odôvodnil oprávnenosť nároku na finančné zadosťučinenie, a vykonaným dokazovaním neboli preukázané také skutkové okolnosti, ktoré by odôvodnili priznanú sumu finančného zadosťučinenia a vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci je priznanie nároku na náhradu trov konania v rozpore s princípom požiadavky spravodlivého usporiadania vzťahov sporových strán. Odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) C.s.p. a navrhuje, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutej časti, žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu 100 % trov právneho zastúpenia. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania a trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

21. Uviedol, že podaná žaloba, čo do obsahu a uvádzaných tvrdení, neobsahovala žiadne konkrétne skutočnosti a dôvody na preukázanie požadovaného nároku. Za týchto skutkových okolností preto nie je na mieste aplikovať princíp o tom, že výška priznaného plnenia závisela od úvahy súdu a že danosť nároku bola preukázaná. Uvedený spôsob rozhodovania (normatívne v ustanoveniach C.s.p. nevyjadrený, v predošlej úprave uvedený v § 42 ods. 3 O.s.p.) je viazaný na to, že súd prvej inštancie kvalifikuje rozhodujúce skutkové okolnosti iným spôsobom ako ich posudzoval žalobca pri podaní žaloby, prípadne vyjdú najavo ďalšie skutočnosti. V prejednávanej veci ale žalobca od počiatku neuvádzal žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých sa mohol oprávnenne domnievať o danosti nároku vo výške žalovanej sumy.

22. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 Civilného sporového poriadku preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

23. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

24. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto

právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

25. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

26. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

27. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

28. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

29. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

30. Vo veci 11Csp/96/2017-77 zo dňa 4.10.2017 Okresného súdu Prešov sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 448,63,- eur s príslušenstvom a určenia neprijateľných zmluvných podmienok a súd prvej inštancie žalobe vyhovel. Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 22Co/3/2018-104 zo dňa 6.3.2018 pripustil späťvzatie žaloby v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia, rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zrušil a konanie zastavil. Toto uznesenie sa stalo právoplatným 31.3.2018 a rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o neprijateľnú zmluvnú podmienku nadobudol právoplatnosť 4.11.2017. Bol to žalovaný, ktorý naformuloval zmluvu o revolvingovom úvere bez náležitostí spôsobujúcich to, že poskytnutý úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov. Bol to bez akýchkoľvek pochybností žalovaný, ktorý nedodržaním zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o úvere spôsobil bezpoplatkovosť a bezúročnosť poskytnutého úveru, a teda žalovaný je tým subjektom, ktorý vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi postupoval v rozpore so zákonom. Okrem uvedeného sa v rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 4.10.2017 č.k. 11Csp/96/2017-77 poukázalo

na viaceré nedostatky uzatvorenej zmluvy o revolvingovom úvere. Jej súčasťou boli aj neprijateľné zmluvné podmienky spočívajúca v uzavretí dohody o poskytnutí služby ako záväzku veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a/ za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 69,30 eur a b/ za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 86 eur v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohy tejto dohody o poskytnutí služby a zároveň určil aj neprijateľnú zmluvnú podmienku v článku 8 bode 8.4 v tomto znení: „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8. 1 písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1 písm. b/tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3 Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/Zmluvy.“ Právoplatným ukončením konania vo veci 11Csp/96/2017 bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 20.6.2019, teda v čase, keď ešte neuplynula všeobecná trojročná premlčacia doba vyplývajúca z ust. § 101 Občianskeho zákonníka.

31. Žalobca si bez akejkoľvek pochybnosti v inom súdnom konaní úspešne uplatnil uloženia povinnosti žalovanému vydať bezdôvodné obohatenie a určenie neprijateľných zmluvných podmienok v dohode o poskytnutí služby.

32. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností hrozil. Žalobca aj s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11Csp/96/2017, v ktorom spochybňoval dôvodnosť žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, bol dlhodobo nedôvodne vystavený psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty a to až do právoplatného skončenia konania vo veci 11Csp/96/2017 Okresného súdu Prešov. Prítom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý naformuloval vadnú zmluvu. Z poskytnutého úveru vo výške 480 eur, reálne mu bola vyplatená suma 410,70 eur. Súčasťou zmluvy bola totiž aj dohoda o poskytnutí služby za možný odklad splátok a za odplatu vo výške 69,30 eur, ktorá bola započítaná do pohľadávky žalobcu na poskytnutý úver, teda celkovo zaplatil žalovanému sumu 859,33 eur teda čiastku vyššiu, než na akú žalovanému vznikol nárok vzhľadom na v rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 4.10.2017 č.k. 11Csp 96/2017 konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a neprijateľnosť dohody o poskytnutí služby.

33. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 169,30,- eur tak, ako to priznal a odôvodnil súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu

hrozila konaním žalovaného, je akosi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednaní úverovej zmluvy závadne konal.

34. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

35. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že úspešnému žalobcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

36. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).